

Európa népei, az egymás közötti egyre szorosabb egység létrehozása során úgy döntöttek, hogy osztoznak a közös értékeken alapuló békés jövőben.

Szellemi és erkölcsi öröksége tudatában az Unió az emberi méltóság, a szabadság, az egyenlőség és a szolidaritás oszthatatlan és egyetemes értékein alapul, a demokrácia és a jogállamiság elveire támaszkodik. Tevékenységei középpontjába az egyént állítja, létrehozva az

polgárság intézményét és megteremtve a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz. 7. cikk Biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló

Az Unió hozzájárul e közös értékek megőrzéséhez, magán- és családi életét, otthonát és továbbfejlesztéséhez, miközben tiszteletben tartja. 8. cikk A személyes európai népek kultúrájának és hagyományainak

tagállamok nemzeti identitását. (2) Az ilyen adatokat csak helyi közhatalmi szervek meghatározott célokra, az fenntartható fejlődés előmozdítására biztosítja a személyek, a szolgáltatók és a tőke szabad

mozgását, valamint a letelepedési jogot. Mindenki joggyűjtött adatokat Ennek érdekében a társadalmi és jogi

haladás, valamint a technológiai fejlődésnek és jogszabályozásnak kell fényében szükségessé válik. 9. cikk

E Charta, tiszteletben tartva az Unió feladatait, a szolidaritás megerősítését

közös értékeiből, a kötelezettségeik és a védelmének, a

Tanács, a Európai Emberi Bíróság

a Charta és a tisztelettel és a

elnökségének és a

E jogok gyakorlását egy közösség és a jövő kötelezettségeivel.

Az Unió ezért elismeri az alapított jogok szabadságokat és elveket

I. CÍM MÉLTÓSÁG 1. cikk Az emberi méltóság

Tiszteletben kell tartani, és élethez való jog (1) Minden ember

Senkit sem lehet halálra ítélni vagy személyi sérthetlenséghez való jog

a testi és szellemi sérthetlenséghez. (2) és a biológia területén különösen a következők

és a biológia területén különösen a következők: a) az érintett személy s

tájékoztatáson alapuló beleegyezése a törvényben megállapított eljárásoknak megfelelően, b) az eugenikai, különösen az egyedkiválasztást célzó gyakorlat tilalma, c) az emberi test és részei ekként történő, hasznosítási célú felhasználásának tilalma, d) az emberi lények szaporítási célú klónozásának tilalma. 4. cikk A kínzás és az embertelen vagy megalázó bánásmód és büntetés tilalma Senkit sem lehet

kínzásnak, embertelen vagy megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni. 5. cikk A rabszolgaság és a kényszermunka tilalma (1) Senkit sem lehet rabszolgaságban vagy szolgaságban tartani. (2) Senkit sem lehet kényszermunkára vagy kötelező munkára igénybe venni. 3) Tilos emberi lényekkel kereskedni.

II. CÍM SZABADSÁGOK A szabadsághoz és biztonsághoz való jog Mindenki

szabadsághoz és a személyi biztonsághoz. 7. cikk A családi élet tiszteletben tartása Mindenki

szabadság joga van a rá vonatkozó (2) Az ilyen adatokat csak meghatározott célokra, az érintett személy

adatok alapján vagy valamilyen más, a törvényben

Mindenki joggyűjtött adatokat (3) E szabályok tartásához szükséges

9. cikk A társadalmi és jogszabályozásnak kell

10. cikk A lelki szabadság (1) Mindenki

és a joggyakorlás

Ez a joggyakorlás vagy változtatás

mind nyilvánosság előtt, a

úttján juttatott

szolgálat törvényes jogot az e szabályozás

mint el kell A véleményalkotás tájékozódás

Mindenki

Ez a joggyakorlás véleményalkotás

valószínűleg és eszmék és

és

és

és

és

és

és

és

és

és

és

és

és

és

és

Kérdések és válaszok a Szuverenitásvédelmi Hivatalról

*A dokumentumban szereplő megállapítások nem tekinthetők jogi tanácsnak!
Ha kérdésed van, fordulj az alábbi szervezetek bármelyikéhez:*

Amnesty International Magyarország – office@amnesty.hu

Magyar Helsinki Bizottság – jogisegitség@helsinki.hu

Társaság a Szabadságjogokért

2023. évi LXXXVIII. törvény a nemzeti szuverenitás védelméről

3. § A Hivatal vizsgálati tevékenységével összefüggésben

a) feltárja és vizsgálja a más állam, valamint – jogi státuszától függetlenül – külföldi szerv vagy szervezet és természetes személy érdekében végzett

aa) érdekképviselési tevékenységeket – ide nem értve a diplomáciai, illetve a külképviseletek, valamint a szakmai érdekképviselési szervezetek által végzett tevékenységet –,

ab) információk manipulálására irányuló és dezinformációs tevékenységeket,

ac) a demokratikus vita, valamint az állami és társadalmi döntéshozatali folyamatok befolyásolására irányuló tevékenységeket, ideértve az állam közhatalmi feladatait gyakorló személyek döntéshozatali eljárását befolyásoló tevékenységet,

ha azok Magyarország szuverenitását sérthetik vagy veszélyeztethetik;

b) feltérképezi és vizsgálja azon szervezeteket, amelyek külföldről származó támogatás felhasználásával megvalósuló tevékenysége befolyást gyakorolhat a választások kimenetelére;

c) feltérképezi és vizsgálja azon szervezeteket, amelyek külföldről származó támogatás felhasználásával a választói akarat befolyásolására irányuló tevékenységet folytatnak, vagy ilyen tevékenységet támogatnak.

1. Mi az a Szuverenitásvédelmi Hivatal? (Ebben az anyagban Hivatalként fogunk hivatkozni rá.)

A Hivatalt a nemzeti szuverenitás védelméről szóló törvény hozta létre. 2024 februárjától működik. Elemez, információt gyűjt és nyilvános jelentéseket ír.

Feladata, hogy "szuverenitáskockázat-értékelési módszertant" alakítson ki, majd információk alapján, és azok értékelésével elemezze "a nemzeti szuverenitás érvényesülését". Emellett javaslatokat fogalmazhat meg, és ajánlásokat is tehet a Magyarország szuverenitását célzó intézkedésekre. Egyik legfontosabb feladata, hogy évente jelentést is készít.

Székhelye Budapest, elnöke jelenleg Láncki Tamás, honlapja még nincs, Facebook-oldala van, a költségvetéséről nyilvánosan elérhető információk jelenleg (2024. 02. 16.) nincsenek.

2. Kit vizsgálhat a Hivatal?

A Hivatal vizsgálhat bejegyzett szervezeteket, és nem bejegyzett szervezeteket. A szervezeti formának nincs jelentősége, bármilyen szervezetet vizsgálhat. Nem feltétel, hogy a szervezet Magyarországon legyen bejegyezve vagy itt működjön.

A szabályozás nem egyértelmű, de a jogszabály szigorú értelmezése szerint a Hivatal embert nem vizsgálhat, de az egyénektől tájékoztatást kérhet.

3. Mit vizsgálhat a Hivatal?

A Hivatal gyakorlatilag bármilyen nyilvános közéleti tevékenységet vizsgálhat, hiszen a közélettel kapcsolatos bármilyen nyilvános kommunikáció annak tekinthető [részletesen lásd: 3. § a) pont ac)].

Részletesebben:

A Hivatal vizsgálhatja

- a. a külföldi érdeket szolgáló és a Magyarország szuverenitását sértő vagy veszélyeztető tevékenységet, akár szervezet, akár természetes személy végzi [részletesen lásd: 3. § a) pont], valamint
- b. a potenciálisan a magyar választások eredményét és a választói akaratot befolyásoló tevékenységet (valamint utóbbi támogatását), amennyiben ezt egy szervezet külföldről származó támogatás felhasználásával valósítja meg [részletesen lásd: 3. § b) és c) pont].

4. Csak azok a tevékenységek vizsgálhatóak, amelyeket külföldről származó támogatásnak minősülő forrásból finanszíroz a szervezet?

Nem. Attól függ, éppen mit vizsgál a Hivatal.

Ha a vizsgálat a külföldi szerv, szervezet vagy ember érdekében végzett tevékenységre vonatkozik, akkor nem. Azt a finanszírozástól függetlenül vizsgálhatja a Hivatal.

A 3. § b) és c) pontja szerinti „választások” és a „választói akarat” befolyásolására irányuló tevékenység viszont csak akkor vizsgálható, ha külföldi forrásból finanszírozza a szervezet.

5. A Hivatal vizsgálatával kapcsolatban milyen esetben tekinthető egy tevékenység külföldi szerv vagy szervezet és természetes személy érdekében végzett tevékenységnek?

Ez a törvény szövegéből nem kikövetkeztethető. Érdemes ezt a lehető legszélesebben értelmezni, vagyis minden olyan tevékenységet külföldi szervezet vagy személy érdekében végzett tevékenységnek tekinteni, amiről feltételezhető, hogy a hatalom képviselői azt így igyekeznek bemutatni. Fontos ugyanakkor, hogy bármilyen eljárás, érvelés során a megszorító értelmezést érdemes képviselni tekintettel az alakuló joggyakorlatra.

6. A Hivatal vizsgálatával kapcsolatosan mi tekinthető választásnak?

A 3. § b) és c) pontja szerinti „választások” és a „választói akarat” bármilyen választásra és népszavazásra vonatkozik, beleértve az európai parlamenti választásokat is.

7. A Hivatal vizsgálatával kapcsolatosan mi tekinthető külföldi forrásnak?

A jogszabály alkalmazása szempontjából ezt is érdemes a lehető legszélesebben értelmezni. Így minden forrás külföldinek tekinthető, ami nem kizárólag a magyar államtól, állami szervtől, illetve magyar magánszemélyektől származik. Külföldi forrásnak tekinthető az Európai Unió által biztosított forrás is.

Ha felmerül kétség, hogy egy forrás külföldinek tekinthető-e a törvény alkalmazása szempontjából, akkor inkább tekintsd annak.

8. Tilos a törvényben körülírt közéleti tevékenységeket végezni?

A törvény nem tilt meg tevékenységeket, csak a Hivatal vizsgálatának tárgyává teszi őket.

Milyen garanciális szabályok vonatkoznak a Hivatal eljárására?

Nincs jogkövetkezménye annak, ha a Hivatal nem tart be garanciális szabályokat a vizsgálata során. Nincs jogorvoslat se a Hivatal vizsgálata, se a jelentése ellen, vagyis a vizsgálat alá vont nem tehet semmit, ha pl. nem ért egyet a Hivatal jelentésében foglaltakkal. (Észrevételeket lehet tenni a jelentés nyilvánosságra hozatalát megelőzően a 6. § (8) bekezdése szerint, de ezeket a Hivatal nem köteles elfogadni.)

9. Megakadályozhatom a Hivatal eljárását?

Nem. A Hivatal eljárása nem akadályozható meg, a jelentése utólag nem korrigálható.

10. Mit tehetek, ha nem gondolom megalapozottnak a Hivatal eljárását?

A becsülethez és jóhírnévhez való jog megsértése miatt személyiségi jogi per indítására az általános szabályok szerint lehetőséged van pl. a jelentésben foglaltakkal összefüggésben, ha a Hivatal valótlan tényt állít vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel.

Az Alkotmánybírósághoz is lehet fordulni. Kicsi az esélye, hogy az eljárás eredményre vezet, de a további, nemzetközi eljárások szempontjából fontos. Nemzetközi érdekérvényesítésre van lehetőség leginkább az Európai Unió Bírósága (luxembourgi bíróság) és az Emberi Jogok Európai Bírósága (strasbourgi bíróság) előtt.

11. Mit tehet a Hivatal a vizsgálati eljárása során és mit nem?

A Hivatal nem erőszakszervezet, és nem is utasíthatja a rendőrséget a vizsgálat során pl. arra, hogy végezzen házkutatást. Nem jelenhet meg a rendőrséggel együtt a vizsgálat során, és nem utasíthatja a rendőrséget a vizsgálat körében (pl. házkutatásra); nem alkalmazhat kényszerítő eszközt (pl. bilincs) vagy kényszerintézkedést, például nem állíthat elő senkit.

A Hivatal maga nem végez titkosszolgálati megfigyelést, és nem utasíthatja erre a titkosszolgálatokat. Ugyanakkor a Hivatal a Nemzeti Információs Központtól kérhet adatot a szervezetről.

12. Milyen adatokat kérhet a Hivatal a vizsgálatban együttműködő szervezetektől, magánszemélyektől?

- a. A Hivatal minden adatot megismerhet, így a hivatásból eredő titkokat is (pl. banktitok, üzleti titok, minősített adat stb.), de ezeket nem hozhatja nyilvánosságra.
- b. Tájékoztatást és adatszolgáltatást kérhet.
- c. Tájékoztatást és adatszolgáltatást nemcsak a vizsgált szervezettől kérhet a Hivatal, hanem a vizsgált szervezet bármely munkatársától, az adott ügyben érintett állami vagy önkormányzati szervtől, és a vizsgált üggyel összefüggésbe hozható bármely szervezettől vagy személytől is.
- d. Nincs a törvényben korlátja annak, hogy mennyi időre visszamenőleg kérhet tájékoztatást, adatszolgáltatást a Hivatal.

13. Bekopoghat-e a Hivatal egy szervezet irodájába?

Igen, a Hivatal munkatársai bekopoghatnak, de nem kell beengedni.

14. Megtagadható-e a Hivatal belépése a szervezet irodájába, egyéb helyiségeibe?

Igen. A vizsgálatot hozzájárulás, együttműködés nélkül nem lehet lefolytatni. A Hivatal csak a szervezet együttműködése esetén léphet be szervezet irodájába, helyiségeibe.

15. Köteles-e a szervezet a Hivatallal együttműködni? Ha igen, mennyi időn belül?

Ha a Hivatal megkeres (valószínűleg levélben), tájékoztatást vagy adatokat kér, határidőt is szab, meddig kell azokat megadnod. A határidő legalább 15 nap.

Az, akit a Hivatal megkeres, nem köteles a megkereséskor nyilatkozni arról, hogy a megkeresésnek eleget fog-e tenni, vagy mely részének fog eleget tenni. Arról sem kell tájékoztatnia a Hivatalt, ha végül úgy dönt, hogy nem tesz eleget a megkeresésnek vagy a megkeresés egy részének. A megkeresett szervezet ugyan nem köteles megindokolni sem, hogy miért nem működik együtt, érdemes megtennie, mivel „[h]a a közreműködésre kötelezett a közreműködéssel kapcsolatos kötelezettségét megalapozott indok nélkül nem vagy késedelmesen teljesíti, a Hivatal e tény vizsgálat során rögzíti, és azt az éves jelentésében külön kiemeli.” [7. § (4) bekezdés].

Ha egy szervezet együttműködik a Hivatallal, az eljárás során bármikor dönthet úgy, hogy bizonyos adatokat nem ad ki.

Egy szervezet együttműködhet a Hivatallal úgy is, hogy nem ad ki minden adatot, az adatkéréseknek csak részben tesz eleget.

16. Köteles vagyok-e minden adatot kiadni?

Nem. A szervezet dönthet úgy, hogy bizonyos adatokat nem ad ki. Ezt megteheti indokolás nélkül is.

A szervezeti autonómia körébe tartozó adatok át nem adása (pl. hogy milyen eljárásrendben hozott meg egy szervezet egy döntést) és mások személyes adatainak át nem adása az egyesülési jog, illetve a GDPR / a személyes adatok védelméhez való jog sérelmével indokolható.

Az ügyvédi titok alá eső adatok át nem adása szintén indokolható, ezek esetében szükséges lehet ügyvédi kamarai állásfoglalás kérése.

17. Meghatalmazhat-e a szerv, szervezet vagy magánszemély ügyvédet?

Igen. Nem zárja ki a törvény, hogy ügyvédi képvisellel, ügyvéden keresztül kommunikáljon a Hivatallal a vizsgált szervezet vagy személy, vagy akitől a Hivatal tájékoztatást, adatszolgáltatást kér.

18. Mi történik, ha nem működik együtt valaki a Hivatallal?

Nem lehet kikényszeríteni az együttműködést, nem szabható ki emiatt semmilyen szankció, pl. bírság.

Ugyanakkor a Hivatal a vizsgálata során rögzíti a tényt, ha valaki nem működik együtt, ez belekerül az éves jelentésébe is [7. § (4) bekezdés], és a Hivatal elnöke arra hivatkozva is kezdeményezheti a vizsgált szervezet vezetőjének Nemzetbiztonsági Bizottsági meghallgatását a Parlamentben, hogy a vizsgált szervezet nem adott határidőn belül tájékoztatást.

A Hivatal a vizsgálata végén nem alkalmazhat szankciót, pl. nem szabhat ki bírságot vagy egyéb büntetést.

19. Mi is a Hivatal éves jelentése?

A Hivatal minden évben, június 30-ig jelentést ír. A jelentés nyilvános. Ebben szerepel majd, hogy a „nemzeti szuverenitást érintő jogszabályok” mennyire hatékonyak, milyen problémák merültek fel a végrehajtásuk során. Szerepelnek benne ajánlások is a feladat- és hatáskörrel rendelkező szerveknek, és azt is leírják majd, hogy ezek a szervek hogyan teljesítették a korábbi ajánlásokat.

A jelentést elküldik az Országgyűlés Nemzetbiztonsági Bizottságának és a kormánynak is. A kormány három hónapon belül leírja majd, hogyan fogja kezelni a Szuverenitásvédelmi Hivatal megállapításait.

A jelentés tartalmazza majd azoknak a szervezeteknek a neveit, amelyek nem teljesítették az adatszolgáltatási kötelezettségüket.

20. Beidézhetnek-e a Nemzetbiztonsági Bizottság elé?

A Hivatal elnöke azt is kezdeményezheti, hogy az Országgyűlés Nemzetbiztonsági Bizottsága hallgassa meg a vizsgált szervezet vezetőjét.

Ehhez két dologból az egyiknek kell teljesülnie:

- a. ha a vizsgált szervezet határidőn belül nem adott tájékoztatást a Hivatalnak, vagy
- b. az adott ügy jellege, „súlya” indokolja azt.

A vizsgált szervezet „vezetőjét” hallgathatja meg a Nemzetbiztonsági Bizottság. Ez a „bejegyzett” szervezet törvényes képviselőjét, létesítő okirat szerinti képviselőjét jelenti, vagyis a nem bejegyzett szervezetek esetében értelmezhetetlen.

21. Egyáltalán, mi az a Nemzetbiztonsági Bizottság?

Ez az Országgyűlés bizottsága, országgyűlési képviselők a tagjai, elnöke mindig egy ellenzéki országgyűlési képviselő.

Mi van akkor, ha nem jelenek meg a szervezet vezetőjeként a Nemzetbiztonsági Bizottság előtt?

Nincs szankciója annak, ha valaki nem jelenik meg a Nemzetbiztonsági Bizottság előtt, és nem lehet kikényszeríteni sem a megjelenést (nem tudják pl. elővezetni). Ha megjelenik valaki a Bizottság előtt, akkor sem köteles a kérdésekre válaszolni.

22. Kezdeményezheti a Hivatal más szervek eljárását? (11. §)

- a. Ha a Hivatal azt észleli, hogy más szerv eljárásának („szabálysértési eljárás, büntetőeljárás, közigazgatási hatósági eljárás vagy más eljárás kezdeményezésének vagy lefolytatásának”) lehet helye, tájékoztatja az adott szervet a tudomására jutott adatokról, tényekről.
- b. Az érintett szervek nem kötelesek a Hivatal tájékoztatása nyomán megindítani az eljárást, vagyis az adott szerv (rendőrség, ügyészség, NAV, stb.) dönt arról, hogy a tájékoztatás alapján indít-e eljárást. Ha indul eljárás a tájékoztatás következményeképpen, arra az adott eljárásra egyébként irányadó szabályok vonatkoznak, ezeken az új törvény nem változtat. Nincs olyan eljárás, amelynek előfeltétele lenne a Hivatal vizsgálata.